

Իտալական պարլամենտի մէջ արտաքին գործերի մինիստրը ասաց, որ լրագրական լուրերը Մարսիլի անկարգութիւնների զոհների թւին մասին չափազանցաբար են և հակասում են պաշտօնական տեղեկութիւններին: Մինիստրը աւելացրեց, որ կարգադրված է վարչական քննութիւն կատարել: Իտալական հիւպատոսի ցանկութեան համեմատ քննութեան ժամանակ ցուցմունքներ կը տան և իտալացի վաները: Ապանւածներից միայն մէկը իտալացի է: Հիւանդանոցների մէջ կան 13 վիրաւորվածներ և մի քանիսն էլ մասնաւոր աներում: Կալաւորված 200 իտալացիներից և Ֆրանսիացիներից մի քանիսը ազատված են, միւսները յանձնված են գաղափարներին: Մինիստրը խնդրեց չափազանցութիւններ չանել, որովհետեւ նրանք առիթ են տալիս թշնամական ցոյցերին և խանգարում են կարգապահութեանը: «Մինիստրութիւնը, ծանաչելով իր պարտականութիւնը, աւելացրեց նա, խնդրում է պարլամենտի պաշտպանութիւնը, որպէս զի նա կարողանայ խօսել և գործել ազգի կողմից: Նա կաշխատի պատահած անցքերի պատճառները մեկնել:»

ՍՊԱՆԻԱ

Ապանիական պոլիցիան Ֆրանսիական սահմանների մօտ գտաւ կարիստներին պատկանող զենքերի պահեստ: Մարդիկ փողոցներում երկրորդ անգամ ձայնիւն գործեցին պետադաշտով: Այս անգամ երեք երկսանդեր վիրաւորվեցան, սրանցից մէկը իսկոյն վախճանվեցաւ: Ապանիական կառավարութիւնը միջոց է շատ լաւ ընդունելութիւն անել այն հրէաներին, որոնք կը փախչեն Ռուսաստանից կամ այլ երկրներից և Ապանիա կը գաղթեն: Այս նպատակով հիմնած է առանձին ծովային յարաբերութիւն Ուլէսայի, Կ. Պոլսի և Սալոնիկի մէջ մի կողմից և սպանիական նաւահանգիստներից մէկում Միջերկրական ծովի վրա միւս կողմից: Հրէական ընտանիքներ անվարձ կը տանվեն սպանիական երկու նահանգներ, որոնք կառավարութիւնը կամենում է հրէական գաղթականութիւններ հիմնել: Բացի այդ սպանիական կառավարութիւնը կը բանայ իր հաշուով Կ. Պոլսի և Սալոնիկի մէջ ուսումնարաններ, որոնց մէջ անվարձ կաւանդվին ոչ թէ միայն սպանիական լեզուն և զրականութիւնը, այլ և ուրիշ գիտութիւններ: Ապանիական դեսպանին Կ. Պոլսի մէջ ներկայացաւ հրէաների պատգամաւորութիւն վերոյիշեալների ճշմարտութիւնը ստուգելու համար, իսկ դեսպանը, ինչպէս հաղորդում է «Polit. Corresp.» լրագիրը, դրական պատասխան տուցի:

ՖՐԱՆՍԻԱ

Ֆրանսիական հանրապետական գործիչներ մէջ չէ նկատվում այն միաբանութիւնը, որ վերջին տաս տարիների ընթացքում նպաստում էր նրանց սկսած ձեռնարկութիւններին և որի շնորհիւ նրանք յաղթող էին դուրս գալիս ամեն տեսակ դժուար գործերից: Հանրապետականներից մի քանիսը դեռ ևս շարունակում են գործել դամբատայի առաջնորդութեամբ, միւսները հակվում են Գրեվիի և Ժիւլ-Ֆերրիի կողմը, երրորդները գործում են Կլեմանսօի և նրա համախոհների հրահանգների համեմատ: Գամբետայի հեղինակութիւնը շատ նուազվեցաւ նրա արած փողոցում ծանաղարհորդութեան պատճառով: Այդ իրողութեան

թիւնը աւելի լաւ երևում է լրագրիների յօդուածներից և Ժիւլ-Ֆերրիի նորերում արտասանած ծառերից: Չափաւոր ընդունակութիւնների տէր այդ մինիստրը, որ մի ժամանակ Գամբետայի հաւատարիմ կուսակցի զեր էր կատարում, այժմ սկսել է խօսել այն աստիճան ինքնահաւան և հրամայողական ձևով, կարծես նա լինի հանրապետական կուսակցութեան իսկական առաջնորդը: Լրագրիներից մի քանիսը Ժիւլ-Ֆերրիին առաջնորդ պետական մարդ և Ֆրանսիական հասարակութեան չափաւոր տարրերի իսկական առաջնորդ անուանեցին: Առանձին համաստեղութիւն չունենալով և իր նախկին գլխաւոր Գամբետային կատարելապէս յաղթված համարելով, Ժիւլ-Ֆերրի իրան է վերաբերում չափաւոր հանրապետութեան հաստատելը և Ֆրանսիական լուսաւորութեան վերանորոգման գործը: Ֆրանսիական քաղաքականութեան նեցուկը Գրեվիին է յայտնվում, որի մտքերի բացատրողը Ժիւլ-Ֆերրին է:

Ժիւլ-Ֆերրիի ձգտումները նրան շուտով անկման կը հասցնեն, որովհետեւ պատգամաւորների ազդեց ընտրութիւնները հագիւ թէ մինիստրական ոգով կատարվին: Ֆրանսիական ընտրողները սովոր չեն հետեւել երկրորդական գործիչների ներշնչումներին և չեն համաձայնի գերադասել Գամբետայից սրա նախկին աշխատակցին: Գամբետայի անունը այնքան ամուր կապված է չափաւոր հանրապետութեան հիմնելու գործի հետ, որ ոչ ոք չի հաւատայ Ժիւլ-Ֆերրիին, իբր թէ այդ գործին գլխաւորապէս նրա մինիստրութիւնն է նշանակել: Վերջին տաս տարիների ընթացքում Ֆրանսիայի մէջ շատ մինիստրութիւններ է եղել, իսկ Գամբետայի մնացել է հանրապետական գաղափարների միակ իսկական արտայայտիչ և միեւնոյն ժամանակ հանրապետական ամենաընդունակ գործիչ, թէպէտ նա ժամանակ առ ժամանակ պարլամենտական անաջողութիւնների է հանդիպել: Ազդեց ընտրութիւնները դուցէ աւելի արմատական պատգամաւորների ժողով կընտրեն, բայց նա երբեք այնքան անգործունէայ չի լինի, որքան ցանկանում է Ժիւլ-Ֆերրի: Բեկվիլի ընտրողական շրջանի մէջ Գամբետայ շուտով քաղաքական մի ծառ կարտասանի, որից կերեւայ, թէ որքան իրաւացի են Ժիւլ-Ֆերրիի հայեացքները:

Մարսելի մէջ պատահած անկարգութիւններից յետոյ հիւանդանոցի մէջ վախճանվել են երեք Ֆրանսիացի և մի իտալացի վիրաւորվածներ: Նրանց թաղման օրը և տեղը դադանի են պահում, որպէս զի նոր անկարգութիւններ չը պատահեն: Մարսելի բնակիչները վառ են տրամադրված, առեւտուրը և արդիւնաբերութիւնը դադարել է: Մարսելի մէջ հանգստութիւնը կապարելապէս վերականգնված է, իսկ փախչում անկարգութիւններ տեղի ունեցան Ֆրանսիական և իտալական բանւորների մէջ, բայց առանց վատ հետեւնքների: Իտալական գաղթականութիւնը փարիզի մէջ երեք պատգամաւորներ ընտրեց, որոնք շնորհակալութիւն պէտք է յայտնեն Գրեվիին կառավարութեան գործադրած միջոցների համար և ցաւակցութիւն Մարսելի մէջ պատահած անկարգութիւնների առիթով:

ԱՆԳԼԻԱ

Իրլանդական կալուածական միութեան կենտրոնական մասնաժողովը Գուբլինի մէջ հաշիւ տուց, որից երևում է, թէ մի շաբաթվա ընթացքում միութեան գանձարանը նուիրատուութիւններ է ստացել հազար

Ֆունտ ստերլինգից աւելի, իսկ երեք շաբաթների ընթացքում կալանւորված իրլանդացիներին և արտաքսված ֆերմերներին օգնելու համար միութիւնը ծախսել է 2,700 ֆունտ ստերլինգ:

Հնդկաստանից նոր տեղեկութիւններ են հաղորդում Էլիւ-խանի յաղթվելու մասին: Նրա զօրքերը յաղթվեցան երեք ժամ տեղ պատերազմից յետոյ և կորցրին 130 մարդ, բացի 57 զերիներից: Աֆգանական էմիրի կորուստները ընդամենը չորս վիրաւորվածներ են: Առում են, որ թէ աֆգանական էմիրը և թէ Էլիւ-խան կամենում են մօտենալ պատերազմական բեմին, բայց նրանք վախենում են թողնել իրանց մայրաքաղաքները, որտեղ կարող է ապստամբութիւն ծագել և այն ժամանակ Կանհարը նրա ձեռքը կընկնի, ով որ այնտեղ շուտ կը հասնի:

Լօնդոնից հաղորդում են, որ համայնքների ժողովի անգամ Լաբուշեր մտադիր է անել հետեւեալ առաջարկութիւնը. «Համայնքների ժողովը ցանկալի է համարում փոփոխել այժմեան ձեւը, որ թոյլ է տալիս օրէնսդրական ժառանգական խումբին փոփոխել ժողովրդի վճիռները, որոնց կայացնում են նրա ներկայացուցիչները: Այդպիսով Լաբուշեր պահանջում է ոչնչացնել լորդերի ժողովը:

«Standard» լրագրի տեղեկութիւնները համեմատ ամերիկական կառավարութեան պատասխանը Անգլիայի յայտնի շրջաբերականին Ֆինիքների մասին արդէն պատրաստ է: Միացեալ Նահանգների կառավարութիւնը քաղաքական ձեւով յայտնում է, որ երկրի օրէնքները ապահովում են իւրաքանչեւ բնակչի և մամուլի տղատութիւնը և որ կառավարութիւնը իրաւունք ունի միջամտել միայն այն ժամանակ, երբ յանցանք կը գործվի, բայց մինչև այժմ ոչ մի յանցանք չէ պատահած: Ամերիկական լրագիրները շարունակ ծաղրում են Անգլիայի շրջաբերականը:

ԻԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամերիկական յայտնի ընկերութիւնը փարիզի քաղաքային խորհրդին առաջարկեց կառուցանել ծանաղարկութեան հրապարակի վրա մէկ գեղեցիկ և ամուր աշտարակ, 500 մետր (մօտ կէս վերստ) բարձրութեամբ: Աշտարակի գագաթի վրա սանդուղքով չեն բարձրանայ, որովհետեւ այդ ստապիլ յօդուածների ծանաղարկութիւն կը լինէր. շրջականների տեսարաններով զուարճանալ զանկացողները զէպի վեր կը բարձրանան հիդրավիկական պոտտակով (ascenseur): Այժմ միայն կամենում են հետաքոտել, թէ արդեօք այդպիսի մի հոկայական բույր կարող է անվտանգ լինել թէ յաճախողների համար և թէ չըջակայ շինութիւնների համար:

Ֆրանսիայում մեծաւ եկամտիւն Լէրո անունով մէկ պոետ. օրիորդ 92 տարեկան հասակում Մահից առաջ նա կապեց հրակրել նրանց, որոնք կը հետեն նրա գիտելին մինչև գերեզմանը, առավ իրաքանդակին 100 հատ ձու, գեղեցիկ վէստֆալան ապուխտ և բացի դրանից 30 ֆրանկ ծախել յաղեցնելու համար այդպիսի ընթերցից յետոյ. մի և նոյն ժամանակ խնդրում է, որ իր գաղափար հետնողներին ոչ մէկը լայ չը լինի, այլ ընդհակառակը, որ բոլորը ուրախ լինեն: Հանդուցեալի կտակը ամենախիշտ կերպով կատարվեցաւ: Ընթերցից շատ ուրախ անցան և հիւրերը պարեցին թաղման երկրորդ օրվայ մինչև կէսօրը:

Նորեմբ Իլինոյսում մեծաւ մէկ գաղթական գերմանացի և թուրք մօտ 2,000,000 դոլար փող, որ աշխատել էր 30 տարվայ ընթացքում իր կտակի մէջ այդ հարստութեան ժառանգ նշանակեց Զոլանդիայում բնակվող իր երկրացի մէկ մարդուն, որը մի ժամանակ իր սնանկանալու և ընտանեկան ցաւի պատճառն էր եղել և այդ անաջողութիւնները ստիպել էին նրան գաղթել: Կտակի մէջ ասված է. «Այդ մարդը միայն է աշխարհիս վրա, որին ես պատճառում եմ ամեն տեսակ, բայց իմ քաղաքացիութեամբ վերջը կրկին նրան եմ պարտական, և այս պատճառով կամենում եմ երախտագէտ լինել: Այդ բանը շատ մեծահոգութիւն կը լինէր, եթէ միլիոնաւոր ժառանգութեան ստանալը կապված

չը լինէր մէկ կարգից դուրս պայմանի հետ: Ժառանգը իր ամբողջ կենսութեամբ պէտք է հաղնէ կտակի մէջ ճիշտ որոշած սե բրդեայ նիւթից չոր պայծառ գեղնագոյն ժապաւնուով, մի և նոյն գոյնի զվարի գլխերի գլխեղբարակի նման փունջերով բոժոժների փախանակ: Հէնց որ նա ամենափոքր փոփոխութիւն կանի իր շորի մէջ, բոլոր հարստութիւնը անցնում է հանգուցեալի հետեւ ազդականներին, որոնց թույլած է մի քանի հազար դոլար, որ նրանք բարեխղճաբար կարողանան հակել այդ պայմանի կատարելուն: Անկասկած, նրանք կը կատարեն կտակագրի կամքը: Բացի դրանից, եթէ այդ ժառանգութիւնը ընդունվի, այդ պայմանը պէտք է վեց միւս լրագրիներում հրատարակվի, այնպէս որ բոլոր աշխարհը լինանայ ժառանգի անունը և անձնաւորութիւնը: Բայց նրան կէս տարի ժամանակ է տրվում մտածելու:

Նորեմբ Լիօնում երրորդ անգամ պատահանից փողոցի վրա գլխավայր դուրս թուա օրիորդ Պ. Խակոյն տարվելով հառապական հիւանդանոցը, նա մէկ ժամից յետոյ մեռաւ: Այդ սարսափելի անձնատղանութեան պատճառը նրա մօր անարդար յախառնելն էր: 18 տարեկան օրիորդ Պ. Լիօնի ժողովրդական բանկի գիրքիկտօրի ազդիւն էր իր քրոջ հետ միասին այդ երեկոյ նա բաւական ուշ վերադարձաւ տուն: Այդ բանը առիթ տուց օրիորդի մօր ամենանախարար կերպով յանդիմանել իր աղջկան, իբր թէ նա գիշերներով առանց պատճառի չէ դրսնում, որ նա ոչ ոքից չէ ամաչում, արատաւորում է իրանց տունը և այլն: Համեստ, բայց զրգոված այդպիսի անարդար մեղադրանքներով, աղջկիկը կատարած ազգականից «Արեմն», եթէ դուք ասում էք, որ ես այդպիսին եմ... և արագութեամբ վազելով գէպի պատուհանը, գլխավայր ընկաւ փողոցի վրա: Հայրը հաղիւ կարողացաւ հասնել նրան, բռնեց նրա շորից, բայց նրա ձեռքերի մէջ փէշի միայն կտորը մնաց:

ՄԵՍԿԻ ԶԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՒՆՑ

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՐԳ, 24 յունիս: Էլիւրուրգի իշխանը Պետրոպոլիսկայա մայր եկեղեցում երկրպաղեց Հանգուցեալ Թադաւորի և Թագուհու գերեզմաններին:

ԽԱՐԿՈՎ, 23 յունիս: Կրիվոյ Բօգից հաղորդում են, որ այնտեղ հասել են Ֆրանսիական երկրաչափներ, տեխնիկներ և բանւորներ հանքային կիտուածների յատակագծերը կազմելու և հետախույզութիւններ անելու կառուցվող երկաթուղու մօտ տանող ծանաղարկների շինելու համար:

ՕԳԷՍՍԱ, 23 յունիս: Հօնօնգից հասաւ այստեղ Համբուրգի «Teronia» շոգենաւը 55,000 պուդ թէյի բեռնով: Այդ բեռը Մոսկու է ուղարկվում:

ԼՕՆԳՈՆ, 23 յունիս: Այստեղի թիւրքացի գեսպան Մուսուրուս-փաշա հեռագրեց սուլթանին, որ Միտհագ-փաշային մահահան պատժի գատապարտելը արտասահման ամենավատ քաղաքութիւն գործեց: Սուլթանը նոյն ուղղութեամբ այդքան հեռու պէտք է չը գնար: Համայնքների ժողովը ընդունեց իրլանդական կալուածական օրէնքի 7-դ և 8-դ յօդուածները:

ՓԱՐԻՋ, 23 յունիս: «République Française» լրագիրը մեղադրում է սուլթանին և նախագուշակում է, որ նրա գործողութիւնները Տրիպոլի մէջ քաղաքական զրկուարութիւններ կը յարուցանեն: Պատգամաւորների ժողովը մերժեց Մագիէ-դը-Մօնթօի առաջարկութիւնը Ֆրանսիական դեսպանութիւնը Վատիկանի մէջ վերացնելու մասին:

ՓԱՐԻՋ, 24 յունիս: Այստեղ հասան կոմս Լօրիս-Մելիքով և Սկօրելով:

ԼՕՆԳՈՆ, 24 յունիս: Կանդահարից ըստացված տեղեկութիւնների համեմատ Գիրշիկի և Կանդահարի մէջ Էմիրի օֆիցիւրների փոխադարձ անբաւականութիւնները ստատկանում են:

ԱԹԷՆԵ, 24 յունիս: Գունական զօրքերը գրաւում են Արտա:

Թաթարի—հրատարակող ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒՆԻ